

KOMENTARZ DO USTAWY

Podatnik powinien też czytać przepisy przejściowe

W polskich realiach truizmem jest stwierdzenie, że przepisy prawa podatkowego są nowelizowane często. Nieodłącznym elementem każdej nowelizacji są przepisy przejściowe. Często mają one kluczowe znaczenie dla zakresu stosowania znowelizowanych regulacji.

Przykładem potwierdzającym doniosłość przepisów przejściowych są regulacje zawarte w ustawie nowelizującej Ordynację podatkową z 7 listopada 2008 r., które weszły w życie 1 stycznia 2009 r. Wspomniana nowelizacja m.in. zmieniła zasady odpowiedzialności za zaległości podatkowe zbywcy w przypadku przeniesienia własności składników majątkowych. Przepisy Ordynacji podatkowej, w brzmieniu obowiązującym do końca 2008 roku, przewidywały taką odpowiedzialność w przypadku nabycia przedsiębiorstwa, zorganizowanej części przedsiębiorstwa oraz jeżeli nabycie dotyczyło składników majątku związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą, jeżeli ich wartość jednostkowa w dniu zbycia wynosiła co najmniej 15 tys. zł. Ustawa nowelizująca wprowadziła zaś zasadę, zgodnie z którą odpowiedzialność na nabywcy ciąży wyłącznie w sytuacji, gdy przedmiotem nabycia jest przedsiębiorstwo lub zorganizowana część przedsiębiorstwa.

Podatnik, który założył, że lektura aktualnego tekstu ustawy jest wystarczają-

Artur Cmoch

doradca podatkowy, wspólnik w Kancelarii Grynhoff Woźny Maliński

jąca do określenia podatkowych konsekwencji planowanych transakcji, może zostać niemile zaskoczony, gdy okaże się, że zakładane przez niego skutki są inne niż te wynikające z przepisów. A jak wiadomo, nieznanomość prawa szkodzi.

Tak jest w przypadku omawianej noweli. Z aktualnego tekstu ustawy wynika, że podatnik jest odpowiedzialny za zaległości podatkowe zbywcy jedynie w przypadku, gdy przedmiotem sprzedaży jest przedsiębiorstwo lub zorganizowana część przedsiębiorstwa. Z przepisów przejściowych zawartych w ustawie nowelizacyjnej wynika jednak, że podatnik w dalszym ciągu odpowiada za zaległości podatkowe zbywcy, także w sytuacji, gdy przedmiotem nabycia są składniki majątkowe. Dlaczego? Ponieważ do odpowiedzialności za zaległości podatkowe powstałe przed 1 stycznia 2009 r. stosuje się przepisy Ordynacji podatkowej obowiązujące do końca

2008 roku. Jeżeli zatem podatnik dokona zakupu składników majątkowych, których wartość jednostkowa w dniu zbycia wynosiła co najmniej 15 tys. zł, będzie odpowiadał za zaległości podatkowe zbywcy, powstałe do końca 2008 roku. Oczywiście podatnik będzie mógł w tym przypadku skorzystać z ograniczenia odpowiedzialności, poprzez wystąpienie o wydanie zaświadczeń o wysokości zaległości podatkowych zbywającego. W takiej sytuacji, nabywca odpowiadać będzie wyłącznie za zaległości podatkowe wynikające z wydanych zaświadczeń.

Czasami obecność przepisów przejściowych można wyczuć niejako intuicyjnie, np. gdy zmieniają się zasady opodatkowania dochodów ze zbycia nieruchomości, zaś podatnik zbywać będzie nieruchomość, którą zakupił w momencie obowiązywania innych regulacji, przewidujących odmienne skutki podatkowe. Jednak w przypadku niektórych nowelizacji przepisy przejściowe mogą być zaskakujące – o czym świadczy omówiona nowelizacja Ordynacji podatkowej. Podatnik nabywający składniki majątkowe inne niż przedsiębiorstwo lub zorganizowana część przedsiębiorstwa mógłby założyć – bazując na aktualnym tekście ustawy, że nie odpowiada za zaległości podatkowe zbywcy. Tymczasem przepisy przejściowe nie pozostawiają złudzeń, że taka odpowiedzialność, choć w ograniczonym zakresie, nadal istnieje. **(EM)**